

VIPS, HOROSCOOP EN LERAAR FRANS

Hoe maak je een goede schoolkrant?

De schoolkrant is een instituut, een vrijplaats voor de artistieke en intellectuele buitenbeentjes. Op sommige scholen kijkt de schoolleiding over de schouders van de makers mee. Maar hoe maak je een goede schoolkrant? Vijf praktische tips om je voor te bereiden op de Nationale Schoolkrantdag!

Tekst: Patrick van den Hanenberg
Beeld: iStock en
Amsterdams Lyceum

Een mooie journalistieke of literaire carrière is voor veel leerlingen de belangrijkste drijfveer om zich aan te melden bij de schoolkrantredactie. Ook fotografen en (strip)tekenaars kunnen zich op school warmlopen. Het is een gezonde vorm van ijdelheid, de wens om gezien en gehoord te worden. De meeste scholen in Nederland hebben een schoolkrant, ook al kan de kwaliteit enorm verschillen. Aan de ene kant van het spectrum zien we een slordig in elkaar geflanst blaadje met een paar uitspraken van docenten, een moppen-trommel en een uitvoerig verslag van de werkweek op Texel. Maar niet zelden komen we een uiterst gelikt magazine tegen, dat minimaal vijf keer per jaar aan de leerlingen wordt uitgedeeld, met natuurlijk een digitale, dagelijks bij te werken versie.

Ondergronds Op dit moment lijkt de perspluriformiteit op geen enkele Nederlandse school zo groot dat er meerdere schoolkranten verschijnen

met elkaar beconcurrerende redacties. Hiervoor moeten we terug naar de jaren '60 en '70, toen ondergrondse blaadjes de 'onderdrukkende' docenten en ander onrecht in de wereld beduidend harder aanpakten dan de officiële schoolkrant. Ideologische en minder ingrijpende geschillen worden tegenwoordig op andere manieren uitgevochten, bijvoorbeeld op YouTube.

Een rondgang langs een aantal schoolkranten over het gehele land verspreid, leert dat de redacties realistisch zijn over het lezersbereik. Slechts een klein deel van de scholieren leest de krant van A tot Z.

De meeste lezers gaan voor de smakelijke stukken, zoals de opmerkingen die docenten eruit hebben geflapt tijdens de les, de horoscoop en interviews met BN'ers. Voor die laatste categorie zijn scholen uit de Randstad in het voordeel, omdat een van de redactieleden altijd wel een neef van die cabaretier blijkt te zijn, of een buurman heeft die iemand kent die in die soap van RTL speelt. Toch lukt het de

redactie van GertrudisGeluid, de krant van het Gertrudiscollege uit Roosendaal, om in elk nummer een interview met een BN'er te hebben, waaronder Ronald Giphart, Bridget Maasland en Youp van 't Hek.

Vrijgevochten Goede schoolkranten veroorzaken zo nu en dan rimpelingen in de doorgaans rustige schoolvijver. Daar heb je niet alleen een ambitieuze, maar ook enigszins vrijgevochten redactie voor nodig, die de grenzen opzoekt. Alle redacties geven toe dat de schoolleiding, vaak in de persoon van een begeleidende docent (Nederlands) het taalgebruik in de gaten houdt en kijkt of niemand (leerling of docent) onnodig wordt beledigd. In de meeste leerlingenstatuten staat over de schoolkrant een ruim te interpreteren opmerking te lezen als 'er mag geen schade aan de school worden toegebracht.'

Een tijdje geleden schreef een leerling van een Amsterdamse school een vlammend betoog tegen de voorzitter van de leerlingenraad, die hij arrogantie en

machtswellust verweet. Het stukje circuleerde al voordat de krant verscheen. De vader van de leerling dreigde niet alleen zijn slachtoffer-zoon, maar ook nog zijn twee andere kinderen van school te halen. Dit was duidelijk schade voor de school waar de rector niet blij mee was. De kwestie werd gesust toen de felle, literair begaafde leerling zijn stuk introk en daarvoor in de plaats een (in wezen nog dodelijker) stuk schreef, waarin hij uitlegde waarom zijn eerder geschreven stuk niet kon verschijnen.

Maar meestal verloopt alles gladjes, omdat er al een hoop zelfbeheersing/zelfcensuur in de redactielokalen blijkt te bestaan. Zo liet de hoofdredacteur van de Halo (de schoolkrant van Het Amsterdams Lyceum) weten dat het voorstel van de docent-begeleider om een artikel over de Ramadan te illustreren met een foto van een broodmager meisje met als ondertekening 'Meisje is vergeten dat de Ramadan is afgelopen' als kwetsend voor de moslim- én anorexialeerlingen terzijde is geschoven. ←

TIPS VOOR SCHOOLKRANT-BEGELEIDERS

- Zorg voor een vaste redactie van 5 tot 10 leden, met een heldere taakverdeling (eindredactie tekst, layout, financiën, websitebeheerder) en met een redelijke spreiding naar leeftijd en geslacht.
- Regel een eigen vergader-, opslag- en werkruimte op school met computers.
- Een redactiestatuut kan veel vervelende discussies voorkomen (een voorbeeld staat op www.laks.nl).
- Uitstapjes met de redactie (restaurant, bioscoop) is goed voor de teamgeest en houdt het enthousiasme levend.
- Censureer alleen in uiterste noodzaak: leerlingen, ouders en schoolleiding moeten tegen een stootje kunnen.

NATIONALE SCHOOLKRANTDAG

Op 30 maart of 5 april 2008 (de exacte datum is nog niet bekend) wordt voor de 12^e keer de Nationale Schoolkrantdag georganiseerd. Tijdens de dag worden verschillende Schoolkrant Awards uitgereikt. De redactie van de Beste Schoolkrant wint een bedrag van €2500 en maakt een eigen aflevering van CJP XS, een minimagazine over jongerencultuur dat in een oplage van 200.000 wordt verspreid over 1200 middelbare scholen. Verder zijn er prijzen te winnen voor Beste Website (€1250), Vormgeving (€1250) Column (€250), Interview (€250), Cartoon (€250) en Cover (€250). Daarnaast worden op die dag professionele workshops gegeven op het gebied van onder meer vormgeving, interviewtechniek, fotografie, popjournalistiek, filmrecensies en eindredactie. Aanmelden kan tot half maart.

Informatie: 020-5254791 of www.schoolkrantdag.nl, email: congres@uva.nl

Dolf Jansen reikt de Schoolkrant Award 2007 uit aan de redactie van Halo, schoolkrant van Het Amsterdam Lyceum